

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба кори диссертатсионии Расулзода Ҳомидҷон Ҳасан, дар мавзӯи «Хусусиятҳои хоси ташаккули ва истифодаи оқилонаи захираҳои обии ҳавзаи дарёи Панҷ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 25.00.27 – Гидрологияи хушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия.

Расулзода Ҳомидҷон Ҳасан аз соли 2021 то ҳол ба сифати директори Маркази илмӣ-тадқиқотии Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезии Ҷумҳурии Тоҷикистон қору фаъолият мекунад.

Расулзода Ҳ.Ҳ. аз соли 2020 инҷониб дар Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба ҳайси унвонҷӯ ба фаъолияти илмӣ машғул мебошад.

Таҳлилҳои эксперименталии марбут ба кори илмӣ ҳудро Расулзода Ҳ.Ҳ. дар лабораторияи «Иқлимшиносӣ, пирахшиносӣ ва моделкунонии захираҳои обӣ»-и Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон иҷро намудааст. Дар баробари гузаронидани таҳлилҳои эксперименталӣ, аз ҷониби ӯ як зумра таҳқиқотҳои саҳроии гидрологӣ ва метеорологӣ дар минтақаҳои гуногуни ҳавзаи дарёи Панҷ муддати зиёда аз 5 сол гузаронидааст.

Ҳангоми кор ба ҳайси директори Агентии обуҳавошиносии Кумитаи ҳифзи муҳити зисти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо барномаҳои амсиласозии гидрометеорологӣ як зумра арзёбиҳо ва ояндабинҳои илмӣ гидрологиро ба анҷом расонидааст.

Расулзода Ҳ.Ҳ. дар давоми ин солҳо маводҳои зарурии кори диссертатсионии ҳудро ҷамъоварӣ кард ва асарҳои илмӣ марбут ба кори таҳқиқотиро ба низом даровардаст. Дастовардҳои илмӣ ӯ дар диссертатсия, монография ва мақолаҳои илмӣ ба таърифи назар инъикос ёфтааст. Муаллиф доир ба паҳлуҳои мухталифи мавзӯ ва натиҷаҳои таҳқиқот дар конференсияҳо ва симпозиумҳои илмӣ донишгоҳӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмиллалӣ бо маърузаҳои худ ширкат варзидааст.

Инчунин муаллиф дар коркарди Аҳбори миллии ҷаҳон оид ба тағйирёбии иқлим, ки ҳисоботи ҳолати муосир ва дурнамои рушди табиати Ҷумҳуриро дар бар мегирад, иштирок намудааст.

Омӯзиши равандҳои табиӣ географӣ, арзёбии метеорологӣ ва речаи гидрологии ҳавзаи д.Панҷ, ҳолати умумии шохобҳои он дар раванди тағйирёбии иқлимӣ, минтақаҳои ташаккули об бо назардошти тағйирёбии иқлим, арзёбии таъсири тағйирёбии иқлим ва кишоварзӣ ба речаи гидрологии дарёҳо, тағйирёбии иқлим ва паёмадҳои он, ҳолати экосистемаҳои ҳавзаи д.Панҷ вобаста ба тағйирёбии иқлим, ҳолати мелиоративии заминҳои обёришаванда дар шароити аридасияшавии иқлим, коркарди ҷорабиниҳо оид ба мутобиқ шудан ба тағйирёбии иқлимӣ, таъсири тағйирёбии иқлим ба ҳолати ҳавза вазифаҳои асосии кори диссертатсионии Расулзода Ҳ.Ҳ. ташкил медиҳанд.

Бо назардошти талаботи ҷорӣ ӯ кори диссертатсионии худро дар ҷор боб таҳия намудааст.

Дар муқаддима аҳамияти илмӣ - амалии мавзӯи баррасигардида асоснок карда шуда, мақсад вазифаҳо, навоварии илмӣ, арзиши амалии диссертатсия ва сохтори он баён гардидааст.

Дар ҷаҳор бобҳои диссертатсия оид ба мавқеи табию географӣ, арзёбии метеорологӣ ва речаи гидрологии шохобҳои д.Панҷ; оид ба ҳолати умумии ҳавзаи дарёи Панҷ дар равандҳои тағйирёбии иқлим, иқлим, хусусиятҳои асосии табиӣ ва гидрологӣ; тағйирёбии ҳарорати ҳаво, омилҳо ва мушкилотҳои вобаста ба он; арзёбии таъсири тағйирёбии иқлим ва кишоварзӣ ба речаи гидрологии ҳавзаи дарёи Панҷ; объекти таҳқиқот, ки арзёбии таъсири тағйирёбии иқлим ва паёмадҳои он; ҳулосаҳои муфиди аз нигоҳи илм асоснокшуда пешниҳод намудааст.

Расулзода Х.Х. ҳангоми тадқиқот муайян намудааст, фарқияти маҷрои давраи июл-сентябр ва маҷрои март-июн аз шохобҳои обнокиашон баланд аз 1,0% зиёд мебошад. Фарқияти маҷрои дарёи Панҷ аз 1,2% зиёд мебошад, фарқияти як қатор шохобҳои дарёи Панҷ бошад аз 2,0% зиёд мебошанд (дарёҳои Ғунт ва Ванҷ). Дар давраи октябр-феврал дар Дарёи Панҷ ва шохобҳои он бо ҳисоби миёна 15-20% сарфи солонаро ташкил медиҳад. Сарфи об дар давраи октябр-феврал, ки асосан аз обҳои зеризамини ғизо мегирад, аз ҳисоби омилҳои муайянкунандаи камобӣ муайян шудааст.

Мақолаҳои илмӣ ва фишурдаи диссертатсияи Расулзода Х.Х. мундариҷаи умумии диссертатсияро инъикос менамоянд ва ба ҳамаи талаботҳои тадқиқотҳои кори диссертатсионии ихтисоси 25.00.27 – Гидрологияи ҳушкӣ, захираҳои обӣ, гидрохимия мувофиқ аст.

Роҳбари илмӣ, номзади илмҳои
техникӣ, ходими калони илмӣ
лабораторияи «Захираҳои обӣ ва равандҳои
гидрофизикӣ»-и Институти масъалаҳои об,
гидроэнергетика ва экологияи АМИТ

Кодиров А.С

Имзои Кодиров А.С.-ро тасдиқ мекунам.

Мудири Шуъбаи кадрҳои
ИМО,Г ва Э АМИТ

Холназарова З.Д.

«___» _____ с. 2022

